

Sygn. akt IV K 430/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Północ w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Ładny

Protokolant: Paulina Puzia

w obecności Prokuratora: -----

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14.09.2018r.

sprawy **B. R.**, s. A. i Z., ur. (...) w W.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 15 czerwca 2011r. do dnia 17 kwietnia 2018r. w W. uchylał się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz N. R., orzeczonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 25 lipca 2002r., wydanym w postępowaniu o sygnaturze V RC 879/02 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ z dnia 16.10.2012 sygn. akt V RC 1003/11 któremu nadano postanowieniem Sadu Rejonowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 18 października 2012 roku – czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekracza równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych,

tj. o czyn z art. 209§1 i 1 a kk

orzeka

I. Na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk w zw. z art. 67 § 1 kk uznając, że oskarżony B. R. w okresie od 31.05.2017r. do 17.04.2018r. w W., będąc zobowiązanym z mocy ustawy i wyroku sądowego określającego jego wysokość, uchylał się od alimentacji na rzecz swojego syna N. R., a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych ustala, że oskarżony wyczerpał w ten sposób znamiona czynu z art. 209§1 kk i za to postępowanie karne wobec oskarżonego B. R. warunkowo umarza na okres próby 2 (dwóch) lat tytułem próby;

II. Na mocy art. 627§1 kpk w zw. z art. 629§1 kpk zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 170 (sto siedemdziesiąt) złotych, w tym 100 (sto) złotych tytułem opłaty.

IV K 430/18

UZASADNIENIE

Na podstawie materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił co następuje:

Prokurator oskarżył B. R. o to, że w okresie od dnia 15 czerwca 2011r. do dnia 17 kwietnia 2018r. w W. uchylał się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz N. R., orzeczonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 25 lipca 2002r., wydanym w postępowaniu o sygnaturze V RC 879/02 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ z dnia 16.10.2012 sygn. akt V RC 1003/11 któremu nadano postanowieniem Sadu Rejonowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 18 października 2012 roku – czym naraził pokrzywdzonego

na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekracza równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, tj. o czyn z art. 209§1 i 1 a kk

W toku rozprawy Sąd ustalił, że B. R. jest zobowiązany do alimentacji na rzecz swojego syna – N. R. z mocy ustawy jak i wyroku sądowego. Pierwotnie – zgodnie z treścią wyroku zaocznego z dnia 25.07.2002r. w sprawie VRC 879/02 miał on płacić alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie do rąk jego matki (k.32-33), a następnie zgodnie z wyrokiem tut. Sądu z dnia 16.10.2021r. w sprawie V RC 1003/11 – w kwocie po 500 zł miesięcznie – również płatne do rąk jego matki – J. K.. B. R. nie realizował obowiązku alimentacji w sposób wskazany w powyższych wyrokach, lecz pozostawał w okresie wskazanym w zarzucie aktu oskarżenia w stałym kontakcie z synem, któremu kupował regularnie żywność, ubrania, przekazywał mu pieniądze w różnych – zależnych od potrzeb - kwotach, dokonywał opłat związanych z jego nauką jazdy konnej, edukacją, kupował zeszyty i książki, kupił komputer, interesował się jego wynikami w nauce uczestnicząc w wywiadówkach i opłacał jego korepetycje. B. R. uczestniczył w wychowaniu i utrzymaniu syna N. R. starając się zaspokoić jego potrzeby i posiadał o nich bieżącą wiedzę, a tym samym nie naraził go na niemożność ich zaspokojenia. W okresie od 31.05.2017r. do 17.04.2018r. B. R. nie dokonywał płatności alimentów w sposób wskazany w wyroku uchylając się od nich co skutkowało tym, iż łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: wyjaśnień oskarżonego (k.51), zeznań świadka N. R. (k. 52) oraz innych dokumentów ujawnionych w toku rozprawy.

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył obszerne wyjaśnienia, z których wynika, że aktywnie uczestniczył w wychowaniu i utrzymaniu syna N. R., bowiem interesował się jego edukacją i finansował ją w niezbędnym zakresie płacąc za książki zeszyty, finansując korepetycje, uczestnicząc w szkolnych wywiadówkach, a także wielokrotnie przekazywał mu pieniądze, kupował ubrania, buty, żywność oraz sfinansował zakup komputera, munduru i opłacił obóz jeździecki.

Sąd nie znalazł podstaw do podważenia wyjaśnień oskarżonego, który nie kwestionował faktu, iż nie dokonywał płatności alimentów sposób uregulowany wyrokiem sądowym, ale jednocześnie wskazał jakie działania podejmował w celu realizacji obowiązku jego wychowania i utrzymania. Jego twierdzenia w tym zakresie zostały nadto potwierdzone przez syna, który w swoich zeznaniach potwierdził podane przez niego okoliczności.

Sąd nie znalazł podstaw do podważenia zeznań N. R., który obok potwierdzenia relacji oskarżonego nadmienił również, że od października 2016r. zamieszkiwał z babcią, gdyż matka wyrzuciła go z domu po tym, jak powiedział jej, że chce alimenty zatrzymać dla siebie.

Wyjaśnienia oskarżonego nie pozostawiają wątpliwości co do faktu, że nie realizował obowiązku alimentacji wynikającego zarówno z ustawy jak i w/w wyroku i tym samym sam oskarżony potwierdził okoliczności stanowiące podstawę uczynienia mu zarzutów w tej sprawie. Sąd nie znalazł jednak podstaw do przypisania mu przestępstwa nie alimentacji w okresie poprzedzającym nowelizację przepisu art. 209§1 kk dokonaną ustawą z dnia 23.03.2017r. (Dz.U. z 16.05.2017r. poz. 952). Przestępstwo nie alimentacji w brzmieniu obowiązującym przed tą nowelizacją było inaczej opisane i dla realizacji znamion wymagało ustalenia, że uporczywe uchylanie się od alimentacji skutkowało narazieniem uprawnionego do alimentacji na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W ocenie Sądu materiał dowodowy przedstawiony przez prokuratora poddawał w wątpliwość spowodowania takiego skutku, zaś dowody przeprowadzone na rozprawie stanowią jego uzupełnienie i prowadzą do wniosku, że skutek taki nie miał miejsca. W konsekwencji Sąd nie znalazł podstaw do przyjęcia, że zarzucone oskarżonemu zachowanie polegające na uporczywym uchylaniu się od alimentacji na rzecz syna w okresie od 15.06.2011r. do 30.05.2017r. wyczerpało znamiona przestępstwa – z powodu braku opisanego wyżej skutku. W związku z tym Sąd wyeliminował ten okres z zarzutu i przypisał oskarżonemu zachowanie polegające na uchylaniu się od alimentacji skutkującym powstaniem zaległości stanowiącej równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych tj. skutku wprowadzonego do opisu czynu z art. 209§1 kk w/w nowelizacją. W ocenie Sądu fakt spowodowania takiego skutku w okresie od 31.05.2017r. do

17.04.2018r. jest w świetle zebranych dowodów oczywisty i tym samym oskarżony swoim zachowaniem zrealizował znamiona przestępstwa opisanego w dyspozycji art. 209§1 kk.

Sąd zważył co następuje:

Zgromadzony w tej sprawie materiał dowodowy jest kompletny i zdaniem Sądu nie istnieje potrzeba jego uzupełnienia o jakiegokolwiek dowody, które miałyby znaczenie dla ustaleń faktycznych.

Rozstrzygając o odpowiedzialności oskarżonego Sąd miał na uwadze treść przepisów kodeksu karnego obowiązujących w dacie czynu. Przed nowelizacją przepisów przestępstwo niealimentacji było inaczej skonstruowane. Warunkiem jego karalności było nie tylko samo **niewykonywanie ciążącego na sprawcy obowiązku łżenia na utrzymanie dziecka, lecz uporczywe uchylanie się od tego obowiązku. Przez uporczywość, rozumie się zachowanie długotrwałe, powtarzalne, nacechowane złą wolą i nieustępliwością** (patrz wyrok SN z dnia 27 lutego 1996 roku). Do stwierdzenia zaistnienia przestępstwa z 209 k.k. należało wówczas wyróżnić element subiektywny – szczególnie, psychiczne nastawienie sprawcy, jak również obiektywny – uchylanie się trwające pewien dłuższy czas. Ponadto przestępstwo z 209 § 1 kk było przestępstwem materialnym – niezbędnym warunkiem jego popełnienia była niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych dziecka. Musiał być to stan bezpośredniego i konkretnego zagrożenia wskutek zaniechania sprawcy. Obecnie – począwszy od 31.05.2017r. – dla stwierdzenia zaistnienia tego czynu wystarczające jest spowodowanie innego skutku – zaległości równej co najmniej 3 świadczeniom okresowym. Nie znajdując podstaw do przypisania oskarżonemu skutku w postaci niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych pokrzywdzonego Sąd przypisał oskarżonemu wyłącznie zachowanie opisane w wyroku – w okresie obowiązywania przepisów w obecnych ich kształcie, co do których jego wina nie budzi wątpliwości.

Oskarżony jest osobą niekaraną uprzednio (k.39), zaś przypisany mu czyn - w ocenie Sądu – cechuje nieznaczny stopień winy i społecznej szkodliwości. Za taką oceną przemawia także to, w jakich stosunkach oskarżony pozostaje z pokrzywdzonym i w jaki sposób i w jakim stopniu wspierał go i nadal wspiera w utrzymaniu. W konsekwencji Sąd uznał, że zachodzą warunki do odstąpienia od karania oskarżonego i skorzystania z możliwości wskazanych w art. 66§1 i 2 kk. W ocenie Sądu warunkowe umorzenie postępowania na okres 2 lat będzie wystarczające dla ustalenia, czy pozytywna prognoza wobec oskarżonego jest trafna. Dotychczasowy sposób jego życia, właściwości i warunki osobiste uzasadniają przekonanie, że mimo umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni przestępstwa.

Sąd nie znalazł podstaw do zwolnienia oskarżonego z ponoszenia kosztów postępowania i obciążył go nimi.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak na wstępie.